

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z PLASTYKI W KLASACH IV-VII

Planowane osiągnięcia uczniów i sposoby ich oceny

Prognozowanie efektów nauczania i wychowania

Przygotowanie uczniów do następnego etapu edukacyjnego.

Uwrażliwienie, rozwój osobowości, przemiana postaw pod wpływem wartości niesionych przez sztuki plastyczne.

Wyposażenie w odpowiedni zasób pojęć, wiedzę o podstawowych środkach artystycznego wyrazu, zjawiskach w historii sztuki kręgu śródziemnomorskiego potrzebną do świadomego obcowania ze sztuką.

Rozwinięcie umiejętności plastycznych umożliwiających realizację potrzeby tworzenia i kształtowania estetyki otoczenia; rozszerzenie i przeniesienie tej potrzeby poza zajęcia szkolne.

Uświadomienie znaczenia ekspresji twórczej jako sposobu wyrażania osobowości, społecznie akceptowanej formy pozbywania się negatywnych emocji. Twórczość jako wysiłek pomagający w rozładowaniu stresu.

Zrozumienie znaczenia twórczości jako miejsca nauki szukania różnorodnych rozwiązań problemów, sposobu kształtowania kreatywności, pomysłowości, elastyczności myślenia, które można wykorzystać w twórczości plastycznej i innych dziedzinach życia.

Rozwinięcie potrzeby tworzenia w środowisku komputerowym.

Wyposażenie ucznia w odpowiednią wiedzę umożliwiającą ocenę treści, wartości przekazów medialnych w zakresie uczestniczenia w kulturze. Wykształcenie umiejętności właściwego korzystania z mediów, wartościowania informacji dotyczących plastyki, imprez artystycznych.

Wykształcenie potrzeby, umiejętności i nawyku uczestniczenia w kulturze poza szkołą, zdobywania informacji z różnych źródeł o instytucjach upowszechniania kultury.

Wykształcenie kultury samodzielnego tworzenia i odbioru dzieł sztuki w szkole i poza nią.

Wykształcenie potrzeby poznawania zabytków regionu, tradycji, sztuki ludowej.

Rozwinięcie postaw i uczuć patriotycznych poprzez poznawane dzieła sztuki, zabytki i historię ich powstania.

Zasady, metody i kryteria oceny osiągnięć ucznia

Ocenianie przedmiotowe plastyki jest jednym z najtrudniejszych problemów z powodu szerokiego zakresu przedmiotu, artystycznego, edukacyjnego i wychowawczego charakteru tej dziedziny oraz możliwej względności oceny. Przedmiot szkolny Plastyka ma za zadanie rozwijać zróżnicowane formy aktywności twórczej ucznia, prowadzić do poznania różnych dziedziny wiedzy, uczuć różnorodnych, właściwych zachowań i postaw podczas tworzenia i szeroko rozumianego uczestniczenia w kulturze.

Ocena ma znaczenie:

– **informujące** nauczyciela, ucznia, rodziców (opiekunów) o przebiegu nauczania np. poziomie wykonania i rodzajach zadań realizowanych na lekcjach;

Podczas lekcji plastyki zadaniami tymi będą np.: przygotowanie materiałów do prac plastycznych, ćwiczenia plastyczne, kompozycje plastyczne wykonane tradycyjnymi i nietypowymi technikami, parateatralne działania plastyczne (happenings, performance), wypowiedzi o dziełach i wystawach, albumy, plakaty i prezentacje, informacje, ciekawostki o poznawanych dziełach. Informacja zawarta w ocenie określa jak różnorodne były ćwiczenia i w jakim stopniu różne rodzaje zadań zostały zrealizowane.

– **motywujące** ucznia do podejmowania wysiłków, podkreślające mocne strony i określające obszary wymagające pracy;

Ocena kompozycji plastycznych skazana jest na pewien subiektywizm. Każda kompozycja plastyczna ucznia ma wartość niezależnie od jego zdolności. Praca plastyczna jest dla dziecka czymś osobistym, jest jego dziełem, własnością. Pod wpływem krytycznych uwag dzieci zrażają się i często przestają chętnie pracować. A przecież nie ma prac „brzydkich”. To do nauczyciela należy wskazanie uczniowi najciekawszego elementu kompozycji, pomoc w doborze środków wyrazu artystycznego wydobywających interesujący fragment, np. zmiana koloru tła na kontrastujące z najciekawszym elementem pracy. W wyniku współpracy, reakcji ucznia na propozycje nauczyciela powinno dojść do poprawy efektu pracy. Każdą pracę dziecka można doprowadzić do estetycznej formy. Poprzez pochwałę (bardzo ładne niebo, kwiat, bardzo ciekawy kształt...), zmotywowanie i zachętę (ale tu dorysuj, popraw, dokończ, zobaczysz jak będzie wyglądało, gdy dodasz...). Wszystkie wysiłki, aktywności uczniów powinny być odpowiednio doceniane. Nie tylko poprzez ocenę, ale również słownie i poprzez eksponowanie prac.

– **diagnozujące i prognozujące** możliwości przygotowania do kolejnego etapu nauczania w zakresie zdobycia przez ucznia określonych, szczegółowych i ogólnych umiejętności;

Ocenić podlega nie tylko poziom przyswojonej wiedzy teoretycznej, ale także sposób jej wykorzystania w praktyce przez ucznia w różnych zadaniach, sytuacjach, innych dziedzinach wiedzy. Jeżeli uczeń dobrze opanował wiedzę o środkach artystycznego wyrazu, dziedzinach sztuki, technikach plastycznych, wybranych zagadnieniach z historii sztuki, powinien umieć wykorzystać tę wiedzę w tworzonych kompozycjach plastycznych lub podejmowanych działaniach artystycznych, podczas oglądania wystaw, zwiedzania zabytków. Dzięki temu nauczyciel dowiadyuje się, w jakim stopniu przekazywane treści zostały przez ucznia zrozumiane i ma możliwości przewidywania, czy został on odpowiednio przygotowany do przyswajania kolejnych treści.

– **umożliwiające weryfikowanie, ewaluację** procesu edukacyjnego w celu zwiększenia skuteczności nauczania, wprowadzania nowych i modyfikowania istniejących sposobów nauczania, uatrakcyjnienia przebiegu procesu nauczania. Wykonanie pewnego typu zadań dotyczących określonej partii materiału pokazuje, w jaki sposób podchodzili do tych działań uczniowie, jakie były ich prace, dla jakich uczniów były trudne, łatwe, czy dobrze utrwały wiedzę, czy były uważane przez nich za ciekawe, atrakcyjne, czy za nudne, czy ułatwiały realizację programu. Analiza tych i podobnych zagadnień pozwala na wyciągnięcie wniosków i podjęcie działań zwiększających skuteczność nauczania.

Podczas oceniania na lekcjach plastyki należy wziąć pod uwagę:

Postawę, zachowanie, motywację ucznia do pracy, przygotowanie do zajęć.

Chęci do pracy, obowiązkowość powinna być doceniana jako istotny, podstawowy czynnik umożliwiający twórczość, poznawanie dzieł, udział w wystawach.

Zróznicowane możliwości, zdolności plastyczne wpływające na ogólny efekt plastyczny prac.

Uczniowie mniej zdolni, a starający się o estetykę wykonania swoich prac plastycznych mogą otrzymywać za nie dobre oceny.

Osobowość ucznia, odwaga wypowiedzi artystycznej, cechy temperamentu wpływające na sposób realizacji i formę wykonania zadań plastycznych.

Na ocenę sposobu wykonania prac plastycznych, zastosowania określonych środków wyrazu artystycznego, sposób formułowania wypowiedzi nie mogą wpływać czynniki związane np. z nieśmiałością, wycofaniem dziecka.

Ograniczenia zdrowotne utrudniające wykonywanie niektórych zadań (np. alergia na materiały plastyczne, ograniczenia ruchowe, zdiagnozowany zespół ADHD).

Ograniczenia zdrowotne wymagają od nauczyciela opracowania i oceniania odpowiednich, indywidualnie dobranych zadań uwzględniających rzeczywiste możliwości ucznia (np. dobór odpowiedniej techniki plastycznej, wykonanie zadania o krótszym czasie realizacji).

1. Ocenianie jako analizowanie poziomu umiejętności ucznia

Obszary podlegające ocenie, przedmiot ocenianych umiejętności	Umiejętności
Zakres podstawowy	
– przygotowanie ucznia do zajęć (przygotowanie odpowiednich materiałów plastycznych, opanowanie wiedzy, wyszukanie informacji, wykonanie ćwiczeń i zadań wstępnych)	– przygotowanie podstawowych materiałów umożliwiających wykonanie prostego ćwiczenia – wyszukanie prostych informacji umożliwiających udział w lekcji i przygotowujących do realizacji ćwiczeń – wykonanie zadania domowego w uproszczonej formie
– postawa i zachowanie na zajęciach , podczas oglądania wystaw, zwiedzania zabytków i skansenów (kultura osobista w trakcie zajęć, wykonywanie poleceń, przestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas używania odpowiednich materiałów i narzędzi plastycznych, właściwa współpraca z innymi uczniami podczas wykonywania zadań grupowych, odpowiednie zachowanie w galeriach, muzeach, skansenach podczas zwiedzania zabytków	– spełnianie podstawowych poleceń, poprawne, odpowiednie zachowanie na zajęciach, znajomość podstawowych zasad bezpieczeństwa podczas wykonywania prac, związanych ze stosowanymi materiałami i narzędziami plastycznymi – podejmowanie częściowej współpracy z innymi uczniami
– ocena prac plastycznych, ze szczególnym zwróceniem uwagi na zaangażowanie pomysłowość, obiektywne ocenianie walorów artystycznych tworzonych kompozycji (zgodność pracy z tematem, celowość zastosowania środków artystycznego wyrazu, techniki plastycznej)	podczas wykonywania zadań grupowych – spełnianie podstawowych zasad zachowania w galeriach, muzeach, skansenach, podczas zwiedzania zabytków – tworzenie prostych, schematycznych kompozycji plastycznych, w luźny sposób związanych z tematem, przypadkowy dobór środków wyrazu artystycznego, wykorzystywanie niektórych możliwości techniki wykonania pracy

– wiedza o środkach artystycznego wyrazu, elementy wiedzy o dziedzinach sztuki i wybranych zagadnieniach z historii sztuki kręgu śródziemnomorskiego, omawianie i interpretowanie formy i przekazu dzieł, wykonanie prac, wypowiedzi

– aktywność artystyczna jako twórcza postawa, odwaga, oryginalność myślenia podczas planowania i realizacji happeningów, akcji plastycznych
– gotowość do uczestniczenia w kulturze, sposób oglądania ekspozycji muzealnych i wystaw, analizowanie formy i treści dzieł sztuki, zwiedzanie zabytkowych obiektów, skansenów

– wyrównoważona wiedza o specyfice, zastosowaniu środków artystycznego wyrazu, znajomość podstawowych zagadnień dotyczących dziedzin plastyki i rodzajów dzieł, częściowa znajomość niektórych zagadnień z historii sztuki kręgu śródziemnomorskiego, omawianie i interpretowanie niektórych zagadnień odnoszących się do formy dzieła, niektórych treści, przekazu dzieł
– stosowanie uproszczonych dosyć typowych rozwiązań, mało oryginalnych pomysłów w celu obmyślenia i realizacji happeningu, akcji plastycznej
– bierne uczestniczenie w wydarzeniach kulturalnych, oglądanie wystaw bez zaangażowania i uważnego analizowania i interpretowania ich formy i treści, zwiedzanie zabytków bez zauważania wielu istotnych elementów dotyczących stylu, formy, charakterystycznych fragmentów, znajdujących się tam dzieł sztuki, mało aktywny udział w zajęciach dotyczących tradycji regionalnych w skansenach. Zajęcie wysokich osiągnięć w konkursach plastycznych

2. Ocenianie poziomu opanowania treści programowych

Zakres opanowanych treści programowych

Ocena niedostateczna -

Ocena dopuszczająca (treści konieczne)

Ocena dostateczna (treści podstawowe)

Ocena dobra (treści rozszerzone)

Ocena bardzo dobra (treści dopełniające)

Pełna realizacja wymagań programowych i podstawy programowej

Ocena celująca (treści wykraczające poza program i realizacje podstawy programowej)

Waga ocen :

Praca na lekcji x1

Praca domowa x1

Odpowiedzi x1

Praca dodatkowa x1

Sprawdziany x3

Kartkówki x2

Aktywność x1

Praca wyróżniona w konkursie szkolnym x3

Praca wyróżniona w konkursie pozaszkolnym x4